

SFS 2006:643

Utkom från trycket
den 16 juni 2006

Lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter;

utfärdad den 8 juni 2006.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² i fråga om lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

dels att 3 kap. 2 § och 9 kap. 3 § skall upphöra att gälla,

dels att nuvarande 3 kap. 1 § skall betecknas 3 kap. 2 §,

dels att 1 kap. 1 och 2 §§, 2 kap. 1, 2, 5, 6, 9 och 10 §§, den nya 3 kap. 2 §, 3 kap. 3, 4 och 6 §§, 4 kap. 1, 2, 9, 12 och 14–16 §§, 6 kap. 1–4 §§, 8 kap. 1 och 8 §§, 9 kap. 1 och 2 §§ samt rubriken till 4 kap. skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före nuvarande 3 kap. 1 § skall sättas närmast före den nya 3 kap. 2 §,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 1 kap. 3 §, 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 a § och 8 kap. 5 a §, samt närmast före 3 kap. 1 § en ny rubrik av följande lydelse,

dels att det i övergångsbestämmelserna till lagen skall införas en ny punkt, 4, av följande lydelse.

1 kap.

1 § Genom lagen regleras förutsättningarna för handel med rätt att släppa ut koldioxid (utsläppsrätter). Lagen innehåller bestämmelser om tillstånd till utsläpp av koldioxid samt om tilldelning, registrering och redovisning av utsläppsrätter.

Lagen innehåller även bestämmelser om handel med andra tillgodohavanden för utsläpp av växthusgaser.

2 § I denna lag förstås med

anläggning: en fast teknisk enhet där det bedrivs en eller flera verksamheter som ger upphov till utsläpp som kräver tillstånd enligt denna lag, inklusive all annan därmed direkt förknippad verksamhet, som tekniskt sett är knuten till de verksamheter som bedrivs på platsen och som kan påverka utsläpp och föroreningar,

¹ Prop. 2005/06:184, bet. 2005/06:MJU15, rskr. 2005/06:343.

² Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32, Celex 32003L0087), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/101/EG (EUT L 338, 13.11.2004, s. 18, Celex 32004L0101).

handelsdirektivet: Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG³, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/101/EG⁴,

utsläpp av koldioxid: frigörande i atmosfären av koldioxid från källor belägna inom en anläggning,

verksamhetsutövare: varje fysisk eller juridisk person som driver eller innehar en verksamhet eller anläggning eller som på annat sätt har rätt att fatta avgörande ekonomiska beslut om verksamhetens eller anläggningens tekniska drift,

handelsperiod: treårsperioden år 2005–2007 och femårsperioder med start första gången år 2008,

Kyotoprotokollet: Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar,

tilldelad utsläppsenhet: en enhet utfärdad i enlighet med artikel 7.3 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG av den 11 februari 2004 om en mekanism för övervakning av utsläpp av växthusgaser inom gemenskapen och för genomförande av Kyotoprotokollet⁵,

sänkkredit: en enhet utfärdad i enlighet med artikel 3 i Kyotoprotokollet,

utsläppsminskning: en enhet utfärdad till följd av en projektverksamhet som avser gemensamt genomförande enligt artikel 6 i Kyotoprotokollet,

certifierad utsläppsminskning: en enhet utfärdad till följd av en projektverksamhet som avser mekanismen för ren utveckling enligt artikel 12 i Kyotoprotokollet,

kyotoenhet: en tilldelad utsläppsenhet, sänkkredit, utsläppsminskning eller certifierad utsläppsminskning,

registerförordningen: kommissionens förordning (EG) nr 2216/2004 av den 21 december 2004, om ett standardiserat och skyddat registersystem i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG⁶.

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. förutsättningar för deltagande i projektverksamhet för att minska eller begränsa utsläppen av växthusgaser enligt mekanismerna för gemensamt genomförande och ren utveckling i Kyotoprotokollet,

2. utfärdande av utsläppsminskningenheter, och

3. användning av tillgodohavanden från sådan projektverksamhet som avses i 1 när verksamhetsutövare redovisar utsläppsrätter.

Frågor om deltagande i projektverksamhet och utfärdande av utsläppsminskningenheter prövas av den myndighet som regeringen bestämmer (projektmyndigheten).

³ EUT L 275, 25.10.2003, s. 32 (Celex 32003L0087).

⁴ EUT L 338, 13.11.2004, s. 18 (Celex 32004L0101).

⁵ EUT L 49, 19.2.2004, s. 1 (Celex 32004D0280).

⁶ EUT L 386, 29.12.2004, s. 1 (Celex 32004R2216).

1 §⁷ Utsläpp av koldioxid får inte ske utan tillstånd enligt denna lag, om utsläppet sker från

1. förbränningsanläggning,
2. mineraloljeraffinaderi,
3. koksverk,
4. anläggning för produktion eller bearbetning av järnmetaller,
5. anläggning för produktion av cementklinker eller kalk i roterugn eller andra typer av ugnar, produktion av glas samt tillverkning av keramiska produkter genom bränning, samt
6. anläggning för tillverkning av papper, papp eller pappersmassa.

Första stycket gäller inte anläggning eller del av anläggning som används endast för forskning eller utveckling samt provning av nya produkter eller nya processer. Det gäller inte heller anläggning för hantering av farligt avfall eller hushållsavfall.

2 §⁸ Regeringen får meddela föreskrifter om att anläggningar enligt 1 § första stycket inte omfattas av tillståndsplikten på grund av att de underskrider vissa kapacitetsgränser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att produktionskapaciteten skall räknas samman när samma verksamhetsutövare utövar flera verksamheter inom samma sektor och inom samma anläggning eller på en och samma plats.

5 § Tillstånd till utsläpp av koldioxid skall lämnas, om det för anläggningen finns erforderliga tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning, samt om verksamhetsutövaren bedöms kunna övervaka och rapportera verksamhetens utsläpp av koldioxid på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns skäl till det, får tillståndsmyndigheten förordna att ett tillstånd till utsläpp av koldioxid får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

6 § Ett tillstånd till utsläpp av koldioxid får omfatta en eller flera anläggningar på samma plats om anläggningarna drivs av samma verksamhetsutövare.

Om flera verksamhetsutövare bedriver verksamhet på en anläggning, får ett tillstånd avse en verksamhetsutövars del av anläggningen.

9 § Tillståndsmyndigheten skall pröva om en förändring eller utvidgning av anläggningen eller verksamheten gör det nödvändigt att förena tillståndet med ändrade eller nya villkor om övervakning och rapportering. Om myndigheten finner att ändrade eller nya villkor behövs och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, skall myndigheten lämna ett nytt tillstånd.

Om en ny verksamhetsutövare anmäls enligt 8 § andra stycket och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, skall tillståndsmyndigheten lämna ett nytt tillstånd.

⁷ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

⁸ Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

10 § Tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd till utsläpp av koldioxid om

1. ett villkor som tillståndet är förenat med inte har följts och avvikelsen är av allvarlig art,
2. en verksamhetsutövare i annat fall allvarligt åsidosätter vad som föreskrivs om rapportering eller överlämnande av utsläppsrätter,
3. erforderliga tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning saknas, eller
4. tillståndet ersätts med ett nytt tillstånd.

3 kap.

| Ansökan om tilldelning av utsläppsrätter

1 § Den som avser att driva en tillståndspliktig verksamhet under en handelsperiod får ansöka om tilldelning av utsläppsrätter för den perioden.

2 § Regeringen skall inför varje handelsperiod upprätta en nationell fördelningsplan med uppgifter om

1. det sammanlagda antal utsläppsrätter som avses bli fördelade för perioden,
2. hur utsläppsrätterna skall fördelas, och
3. det högsta antal utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar som verksamhetsutövare får överlämna vid redovisning av utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 §.

3 § Regeringen skall offentliggöra fördelningsplanen och senast arton månader före handelsperiodens början anmäla den till Europeiska kommissionen.

Efter att Europeiska kommissionen har granskat fördelningsplanen skall regeringen senast tolv månader före handelsperiodens början fastställa

1. det sammanlagda antal utsläppsrätter som kommer att fördelas för perioden, och
2. det högsta antal utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar som verksamhetsutövare får överlämna vid redovisning av utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 §.

4 § Utsläpp av koldioxid som görs med stöd av tillstånd enligt denna lag skall täckas av sådana utsläppsrätter som avses i detta kapitel.

En verksamhetsutövare som har tillstånd till utsläpp enligt 2 kap. och som har ansökt om tilldelning skall tilldelas överlåtbara utsläppsrätter för den eller de anläggningar som omfattas av tillståndet.

En verksamhetsutövare som inte har tillstånd enligt 2 kap. kan få en tilldelning av utsläppsrätter som är beroende av att ett sådant tillstånd meddelas.

Om verksamhetsutövaren har fler än en anläggning, skall tilldelning göras för var och en av anläggningarna.

6 § Regeringen skall i enlighet med principer som riksdagen godkänner och med beaktande av handelsdirektivet meddela föreskrifter om tilldelning av utsläppsrätter.

4 kap.

Registrering av utsläppsrätter och kyotoenheter

1 § Bestämmelser om kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i ett utsläppsrättsregister finns i registerförordningen.

Ett anläggningsregister skall upprättas över de verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt denna lag.

Utsläppsrättsregistret och anläggningsregistret skall föras av den myndighet som regeringen bestämmer (kontoföringsmyndigheten).

Lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument skall inte tillämpas på kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter.

2 § En utsläppsrätt är giltig enbart under den handelsperiod för vilken den är utfärdad.

I artikel 61 i registerförordningen finns bestämmelser om sparande av utsläppsrätter utfärdade för perioden 2008–2012 och påföljande handelsperioder.

9 § Kontoföringsmyndigheten skall avslå en ansökan om registrering

1. om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med en befintlig registrering enligt 11 eller 12 §,

2. om den registrering som ansökan avser inte är förenlig med befintliga registreringar i Europeiska kommissionens centrala register eller det centrala registret för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar.

12 § Underrättas kontoföringsmyndigheten om att en utsläppsrätt eller kyotoenhet har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring skall en anteckning om detta göras på det konto där utsläppsrätten eller kyotoenheten finns registrerad.

14 § En kontoinnehavare skall, med de begränsningar som framgår av registreringar på kontot, anses ha rätt att föfoga över de utsläppsrätter och kyotoenheter som finns registrerade på innehavarens konto.

15 § Om inget annat följer av denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, tillämpas personuppgiftslagen (1998:204) vid behandling av personuppgifter vid kontoföring av utsläppsrätter och kyotoenheter i utsläppsrättsregistret.

Kontoföringsmyndigheten är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen för den behandling av personuppgifter som utförs i utsläppsrättsregistret.

16 § I fråga om personuppgifter skall utsläppsrättsregistret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet som staten, ett landsting eller en kommun ansvarar för enligt lag eller annan författning och
 - a) som avser utsläppsrätter eller kyotoenheter som registreras i utsläppsrättsregistret,
 - b) som för att kunna fullgöras förutsätter tillgång till information om utsläppsrätter eller kyotoenheter, eller
 - c) som avser fullgörande av underrättelseskyldighet,
2. omsättning av utsläppsrätter eller kyotoenheter, samt
3. affärsverksamhet, kreditgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där information om utsläppsrätter eller kyotoenheter utgör underlag för prövningar eller beslut.

5 kap.

2 a § Om en verksamhetsutövare inte har gett in en verifierad rapport enligt 1 §, får tillsynsmyndigheten besluta hur stora utsläppen av koldioxid skall anses ha varit under det närmast föregående kalenderåret. Beslutet skall grundas på en uppskattning av vad som framstår som skäligt med hänsyn till det som framkommit i ärendet om verksamhetens art och omfattning. Beslutet får meddelas tidigast den 1 maj året efter det kalenderår som uppskattningen avser.

Tillsynsmyndigheten skall innan den beslutar ge verksamhetsutövaren tillfälle att yttra sig över ett förslag till beslut.

6 kap.

1 § En verksamhetsutövare skall för varje anläggning senast den 30 april till kontoföringsmyndigheten överlämna det antal utsläppsrätter som motsvarar de sammanlagda utsläppen från anläggningen under närmast föregående kalenderår.

Om en verifierad rapport enligt 5 kap. 1 § inte har getts in innan ett beslut av tillsynsmyndigheten enligt 5 kap. 2 a § första stycket har vunnit laga kraft, skall antalet utsläppsrätter motsvara de sammanlagda utsläppen enligt detta beslut.

Utsläppsrätter som utfärdats av en behörig myndighet i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen får användas för att fullgöra en verksamhetsutövares skyldighet enligt första stycket.

2 § Bestämmelser om annullering av utsläppsrätter och kyotoenheter finns i artiklarna 58–62 i registerförordningen.

3 § En utsläppsrätt, utsläppsminskningseenhet eller certifierad utsläppsminskning får inte överlämnas för att fullgöra skyldigheten enligt 1 § första stycket, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

En utsläppsrätt eller kyotoenhet får inte överlämnas för frivillig annullering enligt artikel 62 i registerförordningen, om den har utmätts, belagts med kvarstad eller blivit föremål för betalningssäkring.

4 § Kontoföringsmyndigheten skall se till att en verksamhetsutövare, som under ett visst år inte har uppfyllt sin skyldighet enligt 5 kap. 1 § att lämna en verifierad rapport beträffande utsläppen under det föregående året, inte kan överlåta utsläppsrätter från sitt konto så länge det inte finns en verifierad rapport eller ett lagakraftvunnet beslut enligt 5 kap. 2 a § första stycket.

8 kap.

1 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. driver verksamhet som medför utsläpp av koldioxid utan att inneha erforderligt tillstånd enligt denna lag,

2. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift i en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. som skulle kunna föranleda att tillstånd meddelas på felaktiga grunder,

3. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift i en rapport enligt 5 kap. 1 §,

4. underlåter att göra anmälan i de fall anmälningsskyldighet föreligger enligt 2 kap. 8 §, eller

5. lämnar oriktig eller uppenbart vilseledande uppgift i en ansökan om tilldelning av utsläppsrätter enligt 3 kap. 1 § och därigenom skulle kunna föranleda att ett för stort antal utsläppsrätter tilldelas.

I ringa fall döms inte till ansvar.

5 a § En verksamhetsutövare som inte senast den 31 mars har gett in en verifierad rapport enligt 5 kap. 1 § skall, om det inte är uppenbart oskäligt, betala en förseningsavgift på 20 000 kronor till staten.

8 § Frågor om uttagande av avgift enligt 5 a eller 6 § prövas av tillsynsmyndigheten.

9 kap.

1 § Följande beslut får överklagas hos miljödomstolen

- beslut om tillstånd enligt 2 kap.,
- beslut om tilldelning av utsläppsrätter enligt 3 kap.,
- beslut om korrigering av tilldelningsbeslut enligt 4 kap. 4 §,
- beslut om avvisning enligt 4 kap. 7 eller 8 §,
- beslut om rättelse enligt 4 kap. 19 § första stycket,
- beslut om avgift enligt 4 kap. 20 §,
- beslut om uppskattnings av utsläppens storlek enligt 5 kap. 2 a §,
- begäran som förenats med vite enligt 7 kap. 2 §,
- föreläggande som förenats med vite enligt 7 kap. 3 §,
- beslut om offentliggörande av verksamhetsutövares namn enligt 8 kap.

5 §,

- beslut om förseningsavgift enligt 8 kap. 5 a §, eller
- beslut om avgift enligt 8 kap. 6 §.

2 § Bestämmelser om överklagande av miljödomstolens domar och beslut finns i 23 kap. 1 § miljöbalken.

4. Tillstånd, villkor, dispenser, förelägganden och övriga beslut som har meddelats enligt lagen (2004:656) om utsläpp av koldioxid eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av den lagen skall anses meddelade enligt motsvarande bestämmelser i denna lag eller föreskrifter meddelade med stöd av denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

2. Bestämmelsen i 2 kap. 2 § tredje stycket i dess lydelse före den 1 juli 2006 skall gälla i fråga om dispens från tillståndsplikten under handelsperioden 2005–2007.

3. Bestämmelsen i 2 kap. 6 § andra stycket i dess lydelse före den 1 juli 2006 skall tillämpas om en verksamhetsutövare senast den 30 juni 2006 ansöker om tillstånd enligt 2 kap. 4 § eller om en verksamhetsutövare senast den 31 december 2007 anmäler en förändring av en anläggning eller en ny verksamhetsutövare enligt 2 kap. 8 § och ett nytt tillstånd behövs för samma del av anläggningen som i ett gällande tillstånd.

4. Bestämmelsen i 3 kap. 4 § i dess lydelse före den 1 juli 2006 gäller i fråga om tilldelning till en tillståndspliktig anläggning för handelsperioden 2005–2007.

5. Om en verifierad rapport som enligt 5 kap. 1 § skulle ha getts in senast den 31 mars 2006 ännu inte har getts in senast den 30 juni 2006 gäller bestämmelserna i 5 kap. 2 a § och 6 kap. 1 § andra stycket.

6. Bestämmelserna i 8 kap. 5 a § tillämpas första gången för den rapport som skall lämnas senast den 31 mars 2007.

7. Äldre bestämmelser om överklagande och prövningstillstånd gäller för domar och beslut som har meddelats före den 1 juli 2006 eller som en allmän förvaltningsdomstol meddelar efter den 30 juni 2006.

På regeringens vägnar

LENA SOMMESTAD

Lena Ingvarsson
(Miljö- och samhällsbyggnads-
departementet)